

17

Uit de praktijk

Gratis VOG regeling steeds meer gebruikt

Sinds 1 januari 2015 is het voor een brede groep vrijwilligers mogelijk om digitaal en zonder betaling een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan te vragen. In 2015 hebben ruim 57.000 vrijwilligers gebruik gemaakt van de nieuwe regeling. In de eerste vijf maanden van 2016 zijn al ruim 35.000 gratis VOG's aangevraagd.

Op 1 januari 2015 is een gratis VOG-regeling van start gegaan die moet zorgen voor een veilige omgeving binnen vrijwilligersorganisaties die werken met kwetsbare groepen: kinderen en verstandelijk gehandicapten. De VOG vormt het sluitstuk van een breder integriteitsbeleid, dat mede ook het hanteren van gedragsregels en het aanstellen van een vertrouwenspersoon omvat. Organisaties kunnen zich via de website www.gratisvog.nl aanmelden om in aanmerking te komen voor de regeling. Vanaf het moment dat de aanvraagprocedure afgerond is, kunnen vrijwilligers die verbonden zijn aan die organisatie zonder betaling de VOG aanvragen.

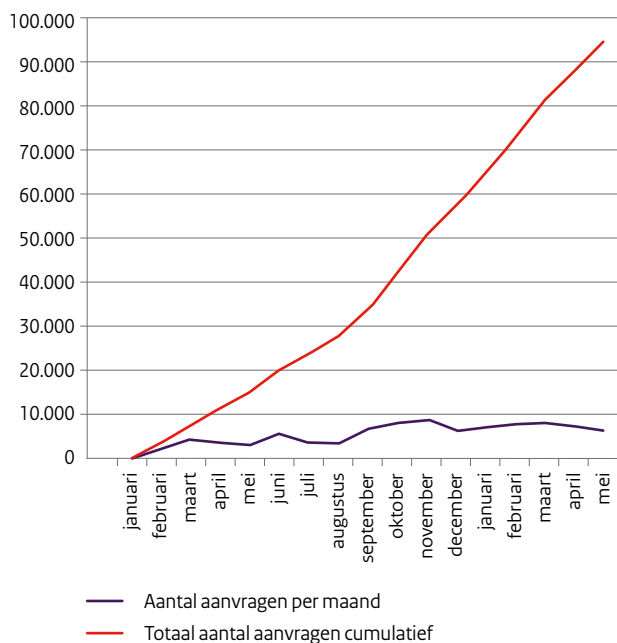
De regeling in 2015

Het ministerie van Veiligheid en Justitie stelt elk jaar 100.000 gratis VOG's ter beschikking. In 2015 hebben ruim 57.000 vrijwilligers, verbonden aan circa tweeduizend organisaties, deze gratis VOG aangevraagd. Met hulp van contactpunten bij NOV en NOC*NSF en de promotiecampagne "maak er een punt van!" zijn verenigingen aangespoord om gebruik te maken van de regeling. Eind 2015 waren bijna drieduizend verenigingen aangesloten, waarvan een derde nog geen aanvragen heeft ingediend.

Onder de organisaties die grote aantallen aanvragen hebben ingediend, bevinden zich met name veel vrijwilligersorganisaties die zich richten op vluchtelingenwerk. De recente hoge instroom van vluchtelingen in Nederland heeft dus een duidelijk waarneembaar effect op het gebruik van de gratis VOG regeling. Zoals de NOS al op 14 mei 2016 berichtte¹, dragen ook sportclubs voor een belangrijk deel bij aan de toegenomen aantallen aanvragen.

De regeling kende een voorzichtige start, met een aantal van minder dan 1000 VOG-aanvragen in januari 2015. In de daarop volgende maanden stabiliseerde het aantal aanvragen zich rond de vierduizend per maand. Vanaf september 2015 steeg het aantal aanvragen fors, om de drie daarop volgende maanden rond het niveau van 7000 aanvragen te blijven. De eerste vijf maanden van 2016 volgden hetzelfde gemiddelde aantal per maand, met ruim 35.000 aanvragen als resultaat.

¹ <http://nos.nl/artikel/2104927-sportclubs-nemen-geen-risico-en-willen-louter-nette-vrijwilligers.html>

Figuur 1: Aantal VOG-aanvragen voor vrijwilligers van januari 2015 t/m mei 2016.

Verdere ontwikkelingen

In 2016 blijft de regeling voor de gratis VOG onveranderd van kracht. Tegelijkertijd is er volop aandacht voor eventuele uitbreiding van de regeling. Gemeenten nemen zelf het heft in handen door de kosten van de VOG voor sommige doelgroepen te betalen² en parochies van de Rooms-Katholieke Kerk kunnen bij wijze van proef sinds eind 2015 deelnemen aan de regeling. Daarnaast voert onderzoeksbureau Van Montfoort in opdracht van het ministerie een onderzoek uit naar de doeltreffendheid van de regeling. De resultaten van dit onderzoek zullen na de zomer bekend worden gemaakt.

² <https://leiden.pvda.nl/2016/05/02/gratis-verklaring-omtrent-gedrag/>